

Veřejné zakázky

7

1. ZADÁVÁNÍ VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK

Vše co nakupuje veřejná správa, tedy jak státní správa (a její organizace), tak i územní samospráva (a jejich organizace), jsou veřejné zakázky. Pod pojmem veřejná zakázka si lze představit pořizovanou novostavbu nebo nákup nových referentských automobilů. Veřejnou zakázkou je ale i nákup běžného občerstvení pro návštěvy nebo na jednání za pár korun, stejně tak nákup energií úřadem, nebo objednávka na lektora cizích jazyků v rámci vzdělávání personálu úřadu nebo jeho organizací. V podstatě vše, co osoba, která nakupuje (tedy podle zákona zadavatel), od dodavatele, je nákup veřejných zakázek – mimo mzdy, které na základě pracovního práva poskytuje zaměstnavatel zaměstnancům.

veřejné zakázky

2. PRÁVNÍ REGULACE

Zadávání veřejných zakázek v České republice se řídí evropskými zadávacími směrnici:

evropská právní
úprava

- » směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání veřejných zakázek a o zrušení směrnice 2004/18/ES;
- » směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/25/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb a o zrušení směrnice 2004/17/ES; a
- » směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/23/EU ze dne 26. února 2014 o udělování koncesí.

Tyto směrnice byly transponovány do národního prostředí, tak pro běžného zadavatele se stane primárním zdrojem pro zadávání veřejných zakázek

Zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek (zákon), včetně prováděcích právních předpisů

zákon o zadávání
veřejných zakázek

<https://portal-vz.cz/legislativa/>

Zákon nereguluje celý investiční proces, ale je jen jeho součástí v procesu nakládání s veřejnými prostředky – tedy celého procesu veřejného nakupování. Je jasné, že proces nákupu běžných kancelářských potřeb nebo občerstvení pro běžnou činnost nebude nijak složitý, na druhou stranu je potřeba si uvědomit, že se nemusí vždy jednat o marginální částky, že velmi často se může jednat o poměrně velké investice, které si musí nakupující

strana velmi dobře promyslet, protože tyto investice (uspokojení potřeb a naplňování cílů) budou ovlivňovat jeho činnost na další roky.

vedení organizace	CÍLE A ÚKOLY	Stanovení cílů a požadovaných výsledků činnosti v dalším období, včetně stanovení kritérií pro vyhodnocení míry jejich naplnění.
útvár zadavatele	ZHODNOCENÍ ÚČELNOSTI	Zhodnocení potřeby a jednotlivých variant jejího řešení. Může zahrnovat provedení studie proveditelnosti nebo jiné formy zhodnocení projektových záměrů.
rozpočtář	PLÁN ROZPOČTU	Stanovení rozpočtu na rozpočtový rok dle stanovených cílů rozpočtových možností.
útvár veřejných zakázek + právní útvár	VEŘEJNÁ ZAKÁZKA	Realizace zadávacího řízení útvarem veřejných zakázek.
vedení organizace	PODPIS SMLOUVY	Po úspěšném dokončení veřejné zakázky je s dodavatelem uzavřena smlouva na realizaci předmětu plnění.
vedení organizace + účtárna	PŘEVZETÍ A UHRAZENÍ	Je předán výsledný předmět zakázky, případně poskytnuta služba a jsou vystaveny a hrazeny faktury v souladu s podepsanou smlouvou, popřípadě probíhá průběžná fakturace na základě uzavřené smlouvy.
útvár zadavatele	EX-POST ZHODNOCENÍ	Je zhodnocen průběh zakázky a její výsledek, a to včetně vyhodnocení, jakým způsobem realizace veřejné zakázky přispěla k naplnění cílů a výsledků na dané období.

Jakou roli hraje tedy zákon v tomto procesu?

3. PŘEDMĚT REGULACE

předmět regulace

Předmětem regulace jsou pravidla pro zadávání veřejných zakázek, tedy zjednodušeně řečeno – pravidla chování při nákupu. Samotný předmět regulace naznačuje i název zákona jako takového –...zákon o **zadávání**... Zákon nereguluje, co se má koupit, jak to má vypadat, kolik toho bude, ale říká, jak se má ten, kdo nakupuje chovat. Předmětem regulace jsou tedy pravidla zadávání veřejných zakázek, včetně povinnosti dodavatelů při jejich zadání, uveřejňování informací o veřejných zakázkách (§ 1) a primárně jsou regulované postupy pro zakázky zadávané v zadávacím řízení, což je zákonný postup pro zadání.

Zároveň ale, jak je zobrazeno na obrázku výše, zákon neexistuje pouze sám o sobě, je potřeba vnímat další právní úpravy a další povinnosti. Do investičního procesu vstupují další vlivy a to hlavně rozpočtová pravidla, zákon o finanční kontrole, zákon o obcích, zákon o krajích a příbuzné zákony, které již zadavatelům říkají, jak se mají chovat ve všech dalších fázích celého procesu nakupování (nelze nepřipomenout např. zásady 3E – tedy účelnost, hospodárnost, efektivita).

4. DALŠÍ MOŽNÁ PRAVIDLA

Vedle právních předpisů mohou existovat také další závazná pravidla, která musí zadavatel při zadávání veřejné zakázky dodržovat. Každý zadavatel by měl mít zpracovány interní směrnici, prostřednictvím které může vnitřně regulovat celkový administrativní a schvalovací proces zadávání veřejných zakázek uvnitř organizace a hlavně samotný proces zadávání, který by měl směřovat primárně na zadávání veřejných zakázek malého rozsahu, které sice nejsou vyjmuty ze zákona jako takového, ale nemusí se zadávat v zadávacím řízení (tzn. nemusí se pro zadání používat postupy uvedené v zákoně pro zadávací řízení). Obdobně mohou závazná pravidla pro zadávání veřejných zakázek (a z valné většiny právě pro zakázky malého rozsahu) stanovit poskytovatelé dotací – nejčastěji půjde o národní dotační programy nebo programy z fondů EU.

5. ZADÁNÍ

Za zadání se pro účely zákona rozumí **uzavření úplatné smlouvy mezi zadavatelem a dodavatelem, z níž vyplývá povinnost dodavatele poskytnout dodávky, služby nebo stavební práce** (§ 2 odst. 1) – zjednodušeně řečeno podpis smlouvy mezi zadavatelem a vybraným dodavatelem. Zadáváním tak rozumíme postup, vedoucí k zadání veřejné zakázky.

zadání

Zadavatel, (vybraný) dodavatel

Zadavatel je ten, který nakupuje, tedy Česká republika (úřad, ministerstvo, jejich organizace), samosprávné územní celky (obec, město, kraj a jejich organizace), ale i některé další, např. některé vysoké školy, nebo takové osoby, které obdrželi dotaci. Konkrétní výčet, rozdělení a specifikace je uvedena v § 4.

Dodavatel je ta osoba (nebo více těchto osob společně), která nabízí poskytnutí dodávek, služeb nebo stavebních prací. Vybraný dodavatel je ten, který se zúčastnil zadávacího řízení, podal nejlepší nabídku a kterého zadavatel hodlá na základě pravidel zadávacího procesu vyzvat k podepsání smlouvy.

6. VEŘEJNÁ ZAKÁZKA

Konkrétní definice veřejných zakázek v zákonu není, právě proto, že je nejen obtížná, ale vlastně i trochu nemožná s ohledem na skutečnost, že není možné definovat každou veřejnou zakázku a její vlastnosti (velmi špatně se definuje „všechno co zadavatel nakupuje“) a zároveň také proto, že zákon skutečně nemá ambici zadavatelům říkat, co mají nakupovat a jaké potřeby jakým způsobem uspokojovat.

I přes absenci přímé definice veřejné zakázky zákon dokáže veřejné zakázky rozdělit a definuje tak veřejné zakázky z hlediska druhu jako **veřejné zakázky na dodávky, veřejné zakázky na služby a veřejné zakázky na stavební práce** (§ 2 odst. 2, § 14 a § 15). Pro zjednodušenou představu si tak lze tyto definice veřejných zakázek představit jako nákup zboží, služeb a staveb nebo stavebních činností (případně souvisejících projektových činností, pokud jsou zadávány se stavbou nebo stavebními činnostmi společně).

7. ZÁSADY

Pokud předmětem regulace jsou pravidla pro zadávání veřejných zakázek (tedy chování zadavatele během nakupování), tak tyto pravidla jsou postavena na tzv. **zadávacích zásadách**. Konkrétně jsou uvedeny v § 6 zákona a jsou takovou mantrou pro všechny zadávací postupy zadavatele. Na rozdíl od všech dalších zákonných postupů a pravidel, tyto zásady jsou definovány obecně (představují tak spíše etický kodex chování zadavatele), musí být aplikovány vždy, a právě i všechny další zákonné postupy a pravidla musí být měřeny z pohledu těchto zásad.

O které zásady se jedná? Jedná se o

- » **zásadu transparentnosti,**
- » **zásadu přiměřenosti a**
- » **ve vztahu k dodavatelům zásadu rovného zacházení a zásadu zákazu diskriminace.**

Podstata **zásady transparentnosti** spočívá v tom, že zadavatel zakázky musí zajistit zadání zakázky transparentním způsobem. Základní podstatou této zásady je zajištění co nejvyšší míry průhlednosti řízení, která přispívá k možnosti kontroly celého řízení a jeho přezkoumatelnosti

Zásada přiměřenosti představuje přístup zadavatele k procesu zadání veřejné zakázky. Zadavatel by měl vždy, pokud stanoví nějaké povinnosti nebo podmínky pro zadání zakázky, tyto podmínky a povinnosti stanovit přiměřeně. Obecně platí, že zadavatel nesmí klást bezdůvodné překážky hospodářské soutěži, a tedy všechny podmínky a povinnosti by měl stanovit právě optikou přiměřenosti, adekvátnosti, odůvodnitelnosti těchto povinností a pravidel.

Ze **zásady rovného zacházení** vyplývá pro zadavatele povinnost zajistit, aby bylo v každé situaci zacházeno se všemi dodavateli obdobně, tedy tak, aby měl každý dodavatel zcela srovnatelnou příležitost na úspěch při ucházení se o veřejnou zakázku.

Zásada zákazu diskriminace spočívá zejména v tom, že žádný z dodavatelů nesmí být postupem zadavatele znevýhodněn oproti svým konkurentům. Zásada zákazu diskriminace pak cílí na to, že zadavatel nesmí dodavatelům (bezdůvodně) ztěžovat možnost

účastnit se zadávacího řízení či dokonce účast v zadávacím řízení zcela znemožňovat. Nedodržení zásady zákazu diskriminace má negativní dopad na počet účastníků zadávacího řízení a objektivitu jeho průběhu.

Další zásadou jsou tzv. **zásady odpovědného zadávání**, také stanovené v § 6 a definované v § 28 a umožňují zadavatelům využívat sociálních, environmentálních a inovativních aspektů v prostředí veřejných zakázek. Jejich parametry lze stanovit jako technické podmínky (tedy co nakupují musí mít nějaký sociálně odpovědný parametr – např. dodávka zboží musí být z recyklovaného materiálu) nebo jako hodnotící kritéria (tedy hodnotím vlastnosti nakupovaného – např. vyšší podíl recyklovaného materiálu = více bodů).

zásady odpovědného
zadávání

8. REŽIM VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK

Režimy veřejných zakázek jsou rozděleny do třech částí:

- » nadlimitní režim (NR),
- » podlimitní režim (PR) a
- » režim veřejné zakázky malého rozsahu (Vzmr).

Nadlimitní a podlimitní veřejnou zakázku musí zadavatel zadat v zadávacím řízení (postupy uvedenými v zákoně), veřejná zakázka malého rozsahu má výjimku nikoliv ze zákona, jak je často mylně interpretováno, ale pouze z povinnosti zadat ji v zadávacím řízení. Zadávacích řízení je několik druhů, které budou popsány níže v textu.

Pro bližší znázornění hranic mezi jednotlivými režimy poslouží následující dvě tabulky. Prvá je (zjednodušeně) pro „státní zadavatele a jejich organizace“, druhá pro „územní

režimy veřejných
zakázek

samosprávné zadavatele a jejich organizace“. Rozdělení na dvě tabulky je zde z důvodu rozdílné hranice pro služby a dodávky pro nadlimitní režim pro různé zadavatele.

Částky, které určují hranici mezi podlimitním a nadlimitním režimem vychází z nařízení vlády č. 172/2016 Sb., o stanovení finančních limitů a částek pro účely zákona o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů, **kteřé je aktualizováno každé dva roky**. Nařízení stanoví i konkrétní zadavatele, pro které jsou částky určeny. Částky uvedené v tabulkách jsou stanoveny na roky 2024 a 2025. Nařízení reguluje i další jak zadavatele, tak i další částky, ale pro základní účel tohoto dokumentu nejsou podstatné, pro základní orientaci jsou uvedené tabulky dostačující.

<https://portal-vz.cz/wp-content/uploads/2016/06/2016-172.pdf>

Zadavatelé podle § 4 odst. 1 písm. a) až c)

	VZ na dodávky a služby		VZ na stavební práce	
	Předpokládaná hodnota v Kč bez DPH		Předpokládaná hodnota v Kč bez DPH	
	od	do	od	do
VZ malého rozsahu	0	2000000	0	6000000
Podlimitní VZ¹⁾	2000000	3494000	6000000	135348000
Nadlimitní VZ	3494000	neurčeno	135348000	neurčeno

Zadavatelé podle § 4 odst. 1 písm. d) a e), odst. 2 a odst. 5)

	VZ na dodávky a služby		VZ na stavební práce	
	Předpokládaná hodnota v Kč bez DPH		Předpokládaná hodnota v Kč bez DPH	
	od	do	od	do
VZ malého rozsahu	0	2000000	0	6000000
Podlimitní VZ²⁾	2000000	5401000	6000000	135348000
Nadlimitní VZ	5401000	neurčeno	135348000	neurčeno

¹⁾ Zatímco spodní hranice 2 (resp. 6) mil. Kč bez DPH ještě spadá do režimu Vzmr (tedy podlimitní zakázka je ta, která tyto hranice přesahuje), horní hranice již odpovídá vždy nadlimitnímu režimu (tedy je rovna nebo vyšší).

²⁾ Zatímco spodní hranice 2 (resp. 6) mil. Kč bez DPH ještě spadá do režimu Vzmr (tedy podlimitní zakázka je ta, která tyto hranice přesahuje), horní hranice již odpovídá vždy nadlimitnímu režimu (tedy je rovna nebo vyšší).

Z tabulek vyplývá, že hranice, od které jakýkoliv zadavatel musí již zadávat v zadávacím řízení, musí převyšovat 2 mil. Kč bez DPH v případě dodávek a služeb a 6 mil. Kč bez DPH v případě stavebních prací.

Nadlimitní a podlimitní zakázky tak musí zadavatel zadávat v zadávacím řízení podle pravidel pro nadlimitní nebo podlimitní režim, která jsou uvedena v zákoně, pro Vzmr platí výjimka, že zadavatel nemusí Vzmr zadávat v zadávacím řízení. Musí však podle § 31 dodržet zásady podle § 6 odst. 1 až 3 (zadávací zásady).

9. PŘEDPOKLÁDANÁ HODNOTA

Stanovení předpokládané hodnoty veřejné zakázky je jedním z klíčových kroků hned v první fázi zadávání veřejné zakázky. Předpokládaná hodnota veřejné zakázky je zjednodušeně řečeno finanční odhad zadavatele o kupní ceně, za níž poptávané plnění získá, ale z hlediska zákona jako takového stanovení předpokládané hodnoty slouží primárně k tomu, aby na základě její výše stanovil tzv. režim veřejné zakázky, tedy nadlimitní režim nebo podlimitní režim nebo režim Vzmr.

Předpokládanou hodnotou veřejné zakázky je zadavatelem předpokládaná výše úplaty za plnění veřejné zakázky vyjádřená v penězích. Do předpokládané hodnoty veřejné zakázky se nezahrnuje daň z přidané hodnoty. Do předpokládané hodnoty veřejné zakázky se zahrne hodnota všech plnění, která mohou vyplývat ze smlouvy na veřejnou zakázku, včetně možných vyhrazených budoucích změn, které si zadavatel dopředu vyhradil (např. možnou budoucí změnu ceny v důsledku změny DPH nebo inflace). Předpokládaná hodnota veřejné zakázky se stanoví k okamžiku zahájení zadávacího řízení, nebo k okamžiku zadání veřejné zakázky, pokud nebyla zadána v zadávacím řízení. S ohledem na skutečnost, že Vzmr není zadávána v zadávacím řízení, tak právě druhá polovina předchozí věty se na zadávání Vzmr přímo vztahuje. Pokud by zadavatel předpokládal nabídkovou cenu pod 2 mil. Kč bez DPH (např. 1,7 mil. Kč bez DPH), provedl by běžné poptávkové řízení a obdržel by nabídku ve výši 1,8 mil. Kč bez DPH – může uzavřít smlouvu, režim nabídky odpovídá režimu zadání (Vzmr). Pokud by obdržel nabídku přesahující 2 mil. Kč (např. 2,2 mil. Kč bez DPH), stanovil by předpokládanou hodnotu k okamžiku zadání (tedy podpisu smlouvy), zjistil by, že předpokládaná hodnota odpovídá podlimitní veřejné zakázce, tedy nemůže podepsat smlouvu (zruší poptávkové řízení) a musí zahájit zadávací řízení v podlimitním režimu.

Správné stanovení předpokládané hodnoty je tedy velmi důležité a určující pro režim zadání. Nedodržení odpovídajícího režimu patří k nejhorším prohřeškům zadavatelů (z důvodu informovanosti, transparentnosti celého zadávacího řízení a z možného dopadu na hospodářskou soutěž). Jednotlivé režimy se od sebe liší mírou požadavků jak na zadavatele, tak na dodavatele i na celkovou úroveň administrativní náročnosti a celkové informovanosti o veřejné zakázce. Nadlimitní veřejné zakázky musí být uveřejněny nejenom v (národním) Věstníku veřejných zakázek, ale i v Úředním věstníku veřejných zakázek EU (tzv. TED).

předpokládaná
hodnota veřejné
zakázky

Jednotlivá pravidla a postupy pro stanovení předpokládané hodnoty veřejné zakázky jsou regulována v § 16 až § 23.

10. PROCES ZADÁVÁNÍ

proces zadávání

Zadavatel by měl před zadáváním veřejné zakázky postupovat obecně v těchto čtyřech krocích:

- (1) určení druhu veřejné zakázky dle předmětu plnění – na služby/dodávky/stavební práce,
- (2) stanovení předpokládané hodnoty veřejné zakázky,
- (3) určení režimu veřejné zakázky dle předpokládané hodnoty – nadlimitní/podlimitní/malého rozsahu,
- (4) určení druhu řízení, ve kterém bude veřejná zakázka zadávána.

11. ZADÁVÁNÍ VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK MALÉHO ROZSAHU

veřejná zakázka malého rozsahu

U veřejné zakázky malého rozsahu zadavatel není povinen dodržovat žádná speciální pravidla týkající se průběhu veřejné zakázky. Zadavatel u veřejné zakázky malého rozsahu není povinen zveřejňovat zadávací dokumentaci na profilu zadavatele (ani na žádném jiném místě – např. na úřední desce) a nejsou stanoveny téměř žádné dokumenty, které by zadavatel musel během procesu výběru pořizovat. U zakázky malého rozsahu se zadavatel musí řídit pouze základními principy zadávání veřejných zakázek podle § 6 odst. 1 až 3. Tímto však není vyloučeno, že zadavatel nebude nucen i u zakázky malého rozsahu postupovat dle předem daných pravidel upravených např. v interním předpisu zadavatele (směrnice na zadávání veřejných zakázek) či v metodickém pokynu poskytovatele dotace u zakázek financovaných z cizích zdrojů. U veřejných zakázek malého rozsahu by zadavatel měl mít na paměti, že na tyto zakázky se uplatní část první Obecná ustanovení zákona o zadávání veřejných zakázek – zejména pak ustanovení týkající se předpokládané hodnoty, druhů veřejných zakázek a základní ustanovení. Na zakázky malého rozsahu dopadá taktéž ustanovení týkající se povinnosti zveřejnit smlouvu uzavřenou s vybraným dodavatelem (§ 219). Pokud smlouva plynoucí z veřejné zakázky přesáhne 500 tis. Kč bez DPH, pak je zadavatel povinen zveřejnit tuto smlouvu do 30 dní od uzavření na profilu zadavatele a současně po ukončení realizace veřejné zakázky zveřejnit výši skutečně uhrazené ceny.

Existují tři základní způsoby zadání veřejné zakázky malého rozsahu:

- (1) přímé zadání: zadavatel osloví jednoho konkrétního dodavatele a uzavře s ním smlouvu, případně provede objednávku,

- (2) uzavřená výzva: zadavatel osloví uzavřený okruh dodavatelů, které vyzve k podání nabídky,
- (3) otevřená výzva: zadavatel veřejně oznámí svůj zájem zadat veřejnou zakázku (např. na úřední desce nebo na profilu zadavatele).

Zadavatel musí při výběru způsobu zadání přihlížet k předpokládané hodnotě veřejné zakázky. Přímé zadání je možné zejména u menších veřejných zakázek. Čím vyšší bude předpokládaná hodnota a čím více se bude tato hodnota blížit zákonným limitům pro podlimitní režim, o to více by měl zadavatel využívat transparentnější pravidla, která dávají možnost účasti většímu počtu dodavatelů a hledět na dodržování zásad zadávání.

Lze doporučit postupovat podle [metodik uveřejněných Ministerstvem pro místní rozvoj na Portálu k veřejným zakázkám](#), které doporučují jak míru transparentnosti, tak odpovídající zadávací postupy při dodržení zásady přiměřenosti.

12. ZADÁVÁNÍ V ZADÁVACÍM ŘÍZENÍ

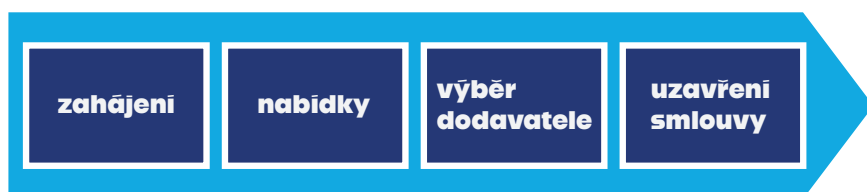
Jednotlivé druhy zadávacích řízení jsou výslovně uvedeny v zákoně o zadávání veřejných zakázek (§ 3):

druhy zadávacích
řízení

Lze je rozdělit na dvě skupiny, na skupinu zadávacích řízení, které si zadavatel může zvolit bez jakýchkoliv dalších podmínek (pouze zjednodušené podlimitní řízení lze použít pouze v podlimitním režimu):

- » zjednodušené podlimitní řízení,
- » otevřené řízení,
- » užší řízení,

U těchto zadávacích řízení je postup následující:

Druhou skupinou jsou druhy zadávacích řízení, pro které existují zákonné podmínky, bez jejichž naplnění není možné uvedené druhy použít:

- » jednací řízení s uveřejněním,
- » jednací řízení bez uveřejnění,
- » řízení se soutěžním dialogem,

- » řízení o inovačním partnerství,
- » koncesní řízení,
- » řízení pro zadání veřejné zakázky ve zjednodušeném režimu.

U těchto zadávacích řízení je postup následující:

13. NEJČASTĚJI VYUŽÍVANÁ ZADÁVACÍ ŘÍZENÍ

13.1 ZJEDNODUŠENÉ PODLIMITNÍ ŘÍZENÍ (ZPŘ) § 53

zjednodušené
podlimitní řízení

Ve zjednodušeném podlimitním řízení může zadavatel zadat všechny **podlimitní** veřejné zakázky na dodávky a služby, a v případě veřejných zakázek na stavební práce lze zadat v ZPŘ veřejné zakázky s předpokládanou hodnotou do 50 mil. Kč bez DPH. Zjednodušené podlimitní řízení je pro zadavatele administrativně a časově méně náročné než jiné druhy zadávacích řízení. Hlavním ulehčením jsou kratší lhůty než u jiných zadávacích řízení, administrativní nenáročnost a jednoduchost. Lze požadovat pouze základní kvalifikaci podle § 74. Dodavatelé v tomto druhu řízení mohou prokazovat svou kvalifikaci v nabídkách pouhým čestným prohlášením a zadavatel nesmí tento zjednodušený způsob prokazování kvalifikace nijak omezovat (Pokud zadavatel stanoví, lze si vyhradit ověření a předložení originálů vybraným dodavatelem před podpisem smlouvy). Lhůta pro podání nabídek je minimální alespoň 11 pracovních dnů. Zadávací dokumentace musí být na profilu zadavatele uveřejněna alespoň do konce této lhůty. O podaných nabídkách zadavatel nesmí s účastníky jednat (§ 53).

13.2 OTEVŘENÉ ŘÍZENÍ § 56 A § 57

otevřené řízení

Pravidla pro otevřené řízení jsou uvedena v pravidlech pro nadlimitní režim. Otevřené řízení se od zjednodušeného podlimitního řízení liší delšími lhůtami, ale zejména pak možností jeho využití i u všech stavebních zakázek a v nadlimitním režimu. V otevřeném řízení si zadavatel může v zadávací dokumentaci vyhradit, že dodavatelé nemohou kvalifikaci prokazovat čestným prohlášením. Stejně tak jako u zjednodušeného podlimitního řízení nelze v otevřeném řízení jednat s účastníky o jejich nabídkách. Otevřené řízení lze použít i v podlimitním režimu, má v takovém případě vlastní, kratší lhůty pro podání nabídek, ale jinak se řídí pravidly pro nadlimitní režim.

13.3 JEDNACÍ ŘÍZENÍ S UVEŘEJNĚNÍM § 60 AŽ § 62

Jednací řízení s uveřejněním se otevřeností neliší od předchozích druhů zadávacích řízení. Na rozdíl od otevřeného nebo zjednodušeného podlimitního řízení musí být naplněny podmínky pro jeho použití, což spočívá v nějaké předpokládané úpravě předmětu veřejné zakázky, složitosti, návrhu řešení (a nemusí jít o podstatnou část předmětu veřejné zakázky k naplnění zákonných podmínek použití) a také se předpokládá možnost jednání s účastníky zadávacího řízení za účelem zlepšit předběžné nabídky ve prospěch zadavatele.

V podlimitním režimu může být toto řízení použito kdykoliv bez splnění podmínek pro jeho použití podle § 60 (§ 52).

14. POSTUP ZADÁNÍ

Obecně velmi zjednodušeně lze samotný postup zadání shrnout do několika bodů (zadávací řízení je celé vedeno již pouze elektronicky, v případě Vzmr lze postupovat i v listinné podobě):

- (1) Příprava zadávací dokumentace, případné tržní konzultace.
- (2) Zahájení zadávacího řízení nebo poptávky Vzmr. Zahajuje se/uveřejňuje se odesláním výzvy na profil zadavatele, případné oslovení dodavatelů k podání nabídky (je možné u Vzmr, ZPŘ) (u podlimitní a nadlimitní veřejné zakázky jsou odesílány formuláře do Věstníku veřejných zakázek a do Úředního věstníku Evropské unie) a uveřejněním zadávací dokumentace (tj. dokumentace týkající se poptávaného plnění, na základě které mohou dodavatelé zpracovat nabídky).
- (3) Stanovení lhůty pro podání nabídek, během níž je možné vyřizovat dotazy účastníků k zadávané veřejné zakázce prostřednictvím tzv. žádosti o vysvětlení zadávací dokumentace. Zákonné lhůty v zadávacím řízení pro podlimitní a nadlimitní zakázky mají své povinné minimální lhůty pro podání nabídek.
- (4) Po skončení lhůty pro podání nabídek probíhá otevírání nabídek, u podlimitních a nadlimitních veřejných zakázek musí otevírání proběhnout bez zbytečného odkladu po skončení lhůty pro podání nabídek.
- (5) Posouzení a hodnocení nabídek - možnost provedení hodnocení nabídek před posouzením nabídek. Zadavatel v takovém případě vyhodnotí nabídky (tzn. porovná je mezi sebou na základě hodnotících kritérií a vybere nejlepší), aniž by je nijak kontroloval (tzn. posuzoval splnění podmínek uvedených v zadávací dokumentaci). Kontrolu nabídky čili tzv. posouzení nabídky v takovém případě provádí zadavatel pouze u jedné vybrané nabídky, která nejlépe splnila hodnotící kritéria.

jednací řízení
s uveřejněním

postup zadání veřejné
zakázky

- (6) Výběr nejvhodnější nabídky je proveden na základě zadavatelem provedeného hodnocení nabídek podle pravidel pro hodnocení nabídek (hodnotících kritérií) a rozhodnutím o výběru dodavatele.
- (7) Před podpisem smlouvy může být u některých veřejných zakázek požadováno doložení dalších dokladů nebo vzorků, případně zadavatel vyzývá vybraného dodavatele k doložení originálů či ověřených kopií dokladů ke kvalifikaci, pokud je již nemá k dispozici (neplatí u veřejných zakázek malého rozsahu).
- (8) Podpis smlouvy s vybraným dodavatelem.
- (9) Do 30 dní od uzavření smlouvy musí zadavatel u všech veřejných zakázek, ve kterých výsledná cena ve smlouvě překročila 500 tis. Kč bez DPH, uveřejnit smlouvu na profilu zadavatele.
- (10) U zadávacích řízení je zadavatel povinen odeslat oznámení o výsledku do Věstníku veřejných zakázek (případně do Úředního věstníku Evropské unie) a rovněž zpracovat a uveřejnit tzv. písemnou zprávu zadavatele (§ 217).
- (11) Pokud byl zadavatel povinen uveřejnit smlouvu na profilu zadavatele, pak se na něj vztahuje i povinnost zveřejnit výši skutečně uhrazené ceny (§ 219 odst. 3) po ukončení plnění smlouvy.

15. HODNOCENÍ NABÍDEK

hodnocení nabídek
ekonomická
výhodnost nabídky

Zákon o zadávání veřejných zakázek jako jediné kritérium hodnocení stanoví ekonomickou výhodnost nabídek. V rámci této ekonomické výhodnosti lze hodnotit jak nejnižší nabídkovou cenu, tak kvalitu. Pokud zadavatel hodnotí kvalitu, postupuje nejčastěji tak, že hodnotí nejvýhodnější poměr mezi nabídkovou cenou a kvalitou, ze zákona je mu však umožněno také nabídkovou cenu stanovit pevně a hodnotit pouze kvalitu.

kritéria kvality

Mezi nejčastější kritéria kvality patří (§ 116):

- » technická úroveň,
- » estetické nebo funkční vlastnosti,
- » uživatelská přístupnost,
- » sociální, environmentální nebo inovační aspekty,
- » organizace, kvalifikace nebo zkušenost osob, které se mají přímo podílet na plnění veřejné zakázky v případě, že na úroveň plnění má významný dopad kvalita těchto osob,
- » úroveň servisních služeb včetně technické pomoci, nebo

- » podmínky a lhůta dodání nebo dokončení plnění.

Pro připomenutí – zadavatel může napřed hodnotit nabídky před jejich posuzováním. Má za povinnost posoudit nabídku vybraného dodavatele, tato povinnost musí být splněna vždy. Odpadá mu ale zdoluhavé posuzování všech nabídek, u kterých může být z procesu hodnocení nabídek jasné, že nemohou zvítězit.

16. UVEŘEJŇOVÁNÍ

V případě zadávacích řízení zadavatel uveřejňuje na profilu zadavatele zadávací dokumentaci včetně případného vysvětlení zadávací dokumentace.

uveřejňování

V zadávacích řízeních (tedy nikoliv u veřejných zakázek malého rozsahu) je zadavatel kromě uveřejňování na profilu zadavatele taktéž povinen uveřejňovat ve Věstníku veřejných zakázek či Úředním věstníku veřejných zakázek Evropské unie (podle jednotlivých druhů zadávacích řízení a režimu zadání). Pro jednotlivá zadávací řízení existují různé typy formulářů, které zadavatel do věstníků odesílá.³⁾ Pro snazší orientaci je vhodné využít i např. metodiku Ministerstva pro místní rozvoj k dané vyhlášce, která je volně dostupná na webové adrese: www.portal-vz.cz.

U všech veřejných zakázek, u nichž veřejný zadavatel uzavřel smlouvu s cenou přesahující 500 tis. Kč bez DPH, se uveřejňuje i tato smlouva včetně všech změn a dodatků a současně po ukončení plnění smlouvy zadavatel uveřejní i výši skutečně uhrazené ceny. Smlouva, případné dodatky i výše skutečně uhrazené ceny jsou povinně uveřejněny na profilu zadavatele. Dle zákona platí, že pokud zadavatel smlouvu uveřejní podle jiného právního předpisu, pak již nemusí smlouvu uveřejňovat na profilu zadavatele. „Jiným právním předpisem“ míní zákonodárce zejména zákon o registru smluv.⁴⁾ Jestliže tedy zadavatel uveřejní například smlouvu s cenou 600 tis. Kč bez DPH v registru smluv, pak již nemusí takovou smlouvu zveřejňovat na profilu zadavatele. Opačně daný princip nefunguje. Kdyby zadavatel, který je povinným subjektem dle zákona o registru smluv, uveřejnil smlouvu pouze na profilu zadavatele a nikoliv v registru smluv, pak by nesplnil uveřejňovací povinnost dle jiného právního předpisu. V praxi tak mohou vzniknout následující modelové situace:

Veřejný zadavatel uzavřel ve veřejné zakázce smlouvu s cenou např. 550 tis. Kč bez DPH, přičemž

- » zadavatel uveřejní smlouvu na svém profilu i v registru smluv
 - správný postup,
- » zadavatel uveřejní smlouvu pouze v registru smluv
 - správný postup,

³⁾ Veškeré podrobnosti jsou upraveny vyhláškou č. 168/2016 Sb., o uveřejňování formulářů pro účely zákona o zadávání veřejných zakázek a náležitostech profilu zadavatele

⁴⁾ Zákon č. 340/2015 Sb., o zvláštních podmínkách účinnosti některých smluv, uveřejňování těchto smluv a o registru smluv (zákon o registru smluv)

- » zadavatel uveřejní smlouvu pouze na svém profilu
 - o správný postup se bude jednat pouze v případě, že zadavatel není povinen zveřejnit smlouvu dle jiného právního předpisu (tj. v případě obcí jsou povinnými subjekty dle zákona o registru smluv pouze obce III. typu); mohou proto nastat v zásadě dvě varianty:
 - správný postup u obcí I. a II. typu,
 - nesprávný postup u obcí III. typu.

Se svolením Svazu měst a obcí České republiky byly využity pasáže z jeho praktické příručky pro obce a starosty.⁵⁾

ROZŠIŘUJÍCÍ LITERATURA

- (1) MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. *Portál o veřejných zakázkách* [online]. 2024-05-27 [cit. 2024-06-08]. Dostupné z: <https://portal-vz.cz/>
- (2) MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ A NÁRODNÍ PLÁN OBNOVY. *Národní strategie veřejného zadávání v České republice* [online]. 2024-06-06 [cit. 2024-06-08]. Dostupné z: <https://www.sovz.cz/>
- (3) SVAZ MĚST A OBCÍ ČESKÉ REPUBLIKY. *Veřejné zakázky | Metodika* [online]. 2024-01-16 [cit. 2024-06-08]. Dostupné z: <https://www.smocr.cz/cs/cinnost/verejne-zakazky/metodika>

⁵⁾ <https://www.smocr.cz/cs/cinnost/verejne-zakazky/metodika>